

PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Llicenciatura / Màster en Teologia				
Assignatura		6M019C LA CONSCIÈNCIA MORAL				
Any	2019-2020	Curs	Comú	Valor lectiu	3 ECTS	
Període lectiu	1r semestre	Hores setmanals		2	Àrea	Curs comú
Professor/a	Dr. Aurelio Cerviño			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

El plantejament general del curs vol aprofundir la realitat de la consciència moral, dimensió típica i característic de la persona humana.

En un primer moment es proposa l'aprofundiment bíblic i també històric, en consonància amb la línia de estudi de la Facultat de Teologia de Catalunya.

A continuació, considerarem l'aspecte específic de la natura de la consciència moral, es a dir, els seus trets més característiques i essencials.

També ens proposem aprofundir alguns punts claus del Magisteri i, en particular l'ensenyament de *Gaudium et spes* i de *Veritatis et splendor*.

Per últim, senyalar que durant el curs tindrem espai suficient per poder estudiar alguns punts, particularment crucials, de la reflexió sobre la consciència moral. Acabarem el curs estudiant el discerniment cristià i les seves característiques fonamentals.

Temari

- Introducció general i situació actual de la moral catòlica.
- Constatació del fenomen de la consciència moral i les seves expressions espontànies en l'experiència humana.
- La consciència moral en el pensament greco-romà.
- La consciència en l'Antic Testament: nocions de "cor"; "saviesa" i "esperit".
- La consciència en el Nou Testament: nocions de "testimoni i jutge"; "universalitat"; "instància moral"; "veritat i bondat en l'Esperit".
- La consciència moral en la reflexió teològica posterior: època patristica; època medieval; època post-tridentina; la nova reflexió moral.
- La natura de la consciència moral. Gènesi i trets de la consciència moral. El nucli de la consciència moral.
- La consciència moral a la llum del Concili Vaticà II i de *Veritatis et splendor*.
- La decisió ètica.
- El discerniment cristià.

Bibliografía básica

- Álvarez Bolado, *Estudios sobre la constitución “Gaudium et spes”*, Ed. Mensajero, Bilbao 1967.
- Böckle Franz, *Hacia una conciencia cristiana*, Ed. Verbo Divino, Estella (Navarra) 1973.
- Bonandi Alberto, «*Veritatis Splendor*», *Treinta años de Teología Moral*, Ed. Cristiandad, Madrid 2003.
- Castillo J. M., *El discernimiento cristiano*, Ed. Sígueme, Salamanca 2007.
- Delhaye Philippe, *La conciencia moral del cristiano*, Ed. Herder, Barcelona 1969.
- Dupuis Jacques, *El cristianismo y las religiones del desencuentro al diálogo*, Ed. Sal Terrae, Maliaño (Cantabria) 2002.
- Flecha Andrés, *Teología moral fundamental*, Ed. B.A.C., Madrid 1994.
- Fromm Erich, *Ética y psicoanálisis*, Ed. Fondo de Cultura Económica, México 1969.
- García de Haro Ramón, *La vida cristiana*, Ed. Eunsa, Pamplona 1992.
- Guardini Romano, *Ética, lecciones en la Universidad de Múnich*, Ed. B.A.C., Madrid 1999.
- Häring Bernhard, *La ley de Cristo I*, Ed. Herder, Barcelona 1961.
- Häring Bernhard, *Libertad y fidelidad en Cristo I*, Ed. Herder, Barcelona 1981.
- Herrera Oria A. (coordinador), *Concilio Vaticano II – Comentarios a la constitución «Gaudium et spes» sobre la Iglesia en el mundo actual*, Ed. B.A.C., Madrid 1968.
- Hortelano Antonio, *Problemas actuales de moral I*, Ed. Sígueme, Salamanca 1981.
- Hortelano A. - Endres J. - Capone D., *La conciencia moral hoy - Antropología y moral cristiana*, Ed. PS, Madrid 1971.
- Lersch Philipp, *La estructura de la personalidad*, Ed. Scientia, Barcelona 1959.
- Majorano Sabatino, *La coscienza - per una lettura cristiana*, Ed. San Paolo, Milán 1994.
- Martínez Balirach Jesús, *Estudios Modernos de Teología Moral*, Vol I, Ed. Sal Terrae, Santander 1963.
- Martínez J. L. – Caamaño J. M., *Moral fundamental. Bases teológicas del discernimiento ético*, Ed. Sal Terrae, Basauri (Vizcaya) 2014.
- Mora Gaspar, *La vida cristiana*, Ed. Facultat de Teologia de Catalunya, Barcelona 2004.
- Ortega y Gasset José, *El hombre y la gente*, Ed. Revista de Occidente, Madrid 1964.
- Römelt Josef, *La coscienza, un conflitto delle interpretazioni*, Ed. Academiae Alphonsonianae, 2001.
- Royo Marín Antonio, *Teología moral para seglares*, Ed. B.A.C., Madrid 1964.
- Sófocles, *Tragedias*, Antígona, Ed. Gredos, Madrid 1981.
- Valadier Paul, *Elogio de la conciencia*, Ed. PPC, Madrid 1995.
- Varios autores (Edición dirigida por Gerardo del Pozo Abejón), *Comentarios a la «Veritatis Splendor»*, Ed. B.A.C., Madrid 1994.
- Varios autores, *El diálogo según la mente de Pablo VI, comentarios a la «Ecclesiam suam»*, Ed. B.A.C., Madrid, 1965.
- Varios autores, *Estudios sobre la constitución “Gaudium et spes”*, Ed. Mensajero, Bilbao 1967.
- Vidal Marciano (director de la obra), *Conceptos fundamentales de ética teológica*, Ed. Trotta, Madrid 1992.
- Vidal Marciano, *La propuesta moral de Juan Pablo II*, Ed. PPC, Madrid 1994.
- Vidal Marciano, *Moral Fundamental - Moral de Actitudes I*, Ed. PS, Madrid 1990.
- Zuccaro Cataldo, *Morale Fondamentale*, Ed. Dehoniane, Boloña 1993.